

VANHOJEN VAPAAEHTOISTEN ELÄKEVAKUUTUSTEN SIIRTÄMINEN

Vuoden 2010 alussa tuli voimaan laki sidotusta pitkäaikaissästämisestä. Pitkäaikaissästämisestä (PS-tuotteita) palveluntarjoajat voivat myydä huhtikuusta 2010 lukien. Samassa yhteydessä muutettiin vakuutuslakia ja verolainsäädäntöä siten, että vakuutus-ottajalla on oikeus saada vapaaehtoisen eläkevakuutuksen takaisinostoarvo siirretyksi toiseen eläkevakuutukseen tai pitkäaikaissästämissopimukseen (PS-sopimus).

Uusissa eli vuoden 2010 alusta tehdyissä vapaaehtoisissa eläkevakuutuksissa siirto-oikeus on yleensä olemassa.

Vanhoiden eli viimeistään 31.12.2009 tehtyjen eläkevakuutus- sopimusten osalta takaisinostoarvon voi siirtää vakuutusyhtiöstä toiseen vain, jos vakuutusyhtiö on antanut siirto-oikeuden myös vanhoille sopimuksille. Se, liittyykö aikaisempaan eläkevakuutukseen siirto-oikeutta, selviää vain omasta vakuutusyhtiöstä tarkastamalla. Tätä kirjoitettaessa ei vielä ole tiedossa, mitkä yhtiöt myöntävät siirto-oikeuden. Asiakkaat kysyvät toimistolta kuitenkin siirtoon liittyviä asioita.

Seuraavassa on listattu yleisimpiä ja tärkeimpiä tarkistettavia asioita, jotka on syytä käydä läpi, jos harkitsee vanhan eläkevakuutuksen varojen siirtoa toiseen eläkevakuutukseen tai PS-sopimukseen.

Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan nettisivuilla julkaistaan PS-säästämisestä perusasioista erillinen opas.

1. Mikä on takaisinostoarvo?

Takaisinostoarvo on vakuutusehdoissa määritelty osuus vakuutuksen säästöstä. Eläkevakuutuksen takaisinostoarvo on se rahamäärä, jonka voit siirtää vakuutusyhtiöstä toiseen tai PS-sopimukseen.

Selvitä aina, mikä on juuri sinun eläkevakuutuksesi takaisinostoarvo. Se voi vakuutusyhtiöstä ja sopimusajan pituudesta riippuen olla merkittävästi alempi kuin ilmoitettu vakuutuksen säästö.

2. Mikä on eläkeikäsi?

Uusissa sopimuksissa (18.9.2009 alkaen otetut) eläkeikä on tällä hetkellä 63 vuotta. Tämä alin eläkeikä on sidottu automaattisesti työeläkelainsäädännön alimpaan vanhuuseläkeikään ja ikä voi siten muuttua myös säästämisaikana, jos lakia muutetaan. Vanhassa eläkevakuutus sopimuksessasi (ennen 18.9.2009 otetut) eläkeikä on alempi: 62 vuotta tai vanhojen säästöjen osalta tätäkin alempi. Vanhoihin eläkevakuutus sopimukseen voi maksaa maksuja ja vähentää niitä verotuksessa 62 vuoden eläkeikää koskevin ehdoin vuoden 2016 loppuun asti.

Huomioi erityisesti se, että jos siirrät vanhan eläkevakuutuksesi takaisinostoarvon toiseen vakuutusyhtiöön tai PS-sopimukseen, eläkeikä muuttuu kaikilta osin 63 vuodeksi ja se kytkeytyy kerrotulla tavalla työeläkelainsäädäntöön.

3. Onko vanha eläkevakuutuksesi ns. laskuperustekorkoinen?

Osa eläkevakuutuksista on laskuperustekorkoisia, joissa kurssiheilahteluriskiä ei ole ja joiden korko voi vakuutuksen ottamisajankohdasta riippuen olla esimerkiksi 4,5 %, 3,5 % tai 2,5 %.

Jos eläkevakuutus sopimuksesi on niin vanha, että siinä on esimerkiksi 4,5 %:n laskuperustekorko, vaihtoehtona tällä hetkellä ovat alemman laskuperustekorron tai sopimuskoron eläkevakuutukset tai sijoitusriskin sisältävät tuotteet. PS-sopimuksissa on sijoitusriskin sisältävien tuotteiden lisäksi yhtenä vaihtoehtona varojen sijoittaminen talletuksiin, mutta mitään tiettyä korkotasoa ei koko sopimuskaudeksi voi taata.

Punnitse, onko vakuutuksen siirtäminen kannattavaa, ottaen huomioon mahdollinen koron alentuminen tai sijoitusriskin kasvaminen.

4. Mitkä ovat siirtokulut?

Vanhalla sopimuskumppanillasi eli siirtävällä vakuutusyhtiöllä on oikeus periä kulut, jotka aiheutuvat takaisinostoarvon siirtämisestä toiseen vakuutusyhtiöön

tai PS-sopimukseen. Todennäköisestä on, että siirtävä yhtiö perii nämä kulut. Selvitä niiden määrä etukäteen.

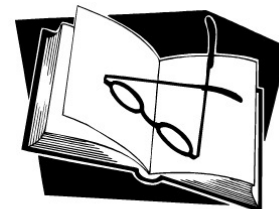
5. Mitkä ovat vanhan sopimuksen vuotuiset kulut verrattuna uuden sopimuksen kuluihin?

Vertaa vanhasta sopimuksesta perittäviä vuotuisia kuluja uudesta sopimuksesta perittäviin. Jos eläkevakuutus sopimus on rahastosidonnainen, muista huomioida myös rahastojen kulut.

Vanhassa eläkevakuutuksessa voi olla kulukatto, mikä tarkoittaa, ettei tietyn euromäärän jälkeen kuluja enää peritä. Tarkista tämä.

6. Missä ajassa eläkkeen voi nostaa?

Ennen 18.9.2009 otetuissa eläkevakuutuksissa eläkkeen nostamisaika on verosäännösten mukaan vähintään kaksi vuotta. Jos siirrät takaisinostoarvon uuteen sopimukseen, pitenee eläkkeen nostoaika kaikilta osin vähintään 10 vuodeksi. Uusissa sopimuksissa eläkkeen nostot pitää nimittäin ajoittaa vähintään 10 vuoden jaksolle, jos eläkeikä on 63 vuotta. Jos siirryt eläkkeelle tätä myöhemmin, 10 vuoden jakso lyhenee. Säästettyä eläkettä nautitaan siis yleensä 10 vuoden ajan.

7. Mikä on uuden sopijakumppanin oikeus muuttaa sopimuksen ehtoja ja maksuja sopimusaikana?

Uudessa sidottua pitkäaikaissäästämistä koskevassa laissa ei ole asiasta mitään säännöksiä, joten asia jää PS-sopimuksissa yleisten sopimus-oikeudellisten periaatteiden ja kunkin palveluntarjoajan sopimusehtojen määräysten varaan. Tarkista ehdot aina tältä osin.

Henkivakuutusyhtiön oikeus muuttaa sopimusehtoja sopimusaikana on säännelty varsin tiukasti vakuutus sopimus laissa. Sijoitussidonnaisissa eläkevakuutuksissa sijoitusrahastojen ja muiden sijoituskohteiden kulut ovat kuitenkin käytännössä määräytyneet sijoituskohteiden sääntöjen ja käytäntöjen mukaan.

8. Verotus

Eläkevakuutuksen maksut on vähennetty vuoden 2005 alusta alkaen pääomatulosta ja vastaavasti eläkettä on verotettu pääomatulona. Samaa veromenetelyä jatketaan uusien eläkevakuutusten ja PS-sopimusten osalta. Verotus on poliittista päätöksentekoa ja verosäännökset voivat tulevaisuudessa muuttua.

Ennen 6.5.2004 otetuissa vakuutuksissa vuoden 2005 loppuun mennessä maksettujen maksujen perusteella kertynyttä eläkettä verotetaan aikanaan ansiotulona. Eläkettä verotetaan tulevaisuudessa edelleen ansiotulona tältä osin, vaikka varat siirrettäisiin toiseen eläkevakuutukseen tai PS-sopimukseen. Jos vanha eläkevakuutus kuuluu ansiotuloverotuksen piiriin, huomaa, että se saattaa käytännössä rajoittaa eläkevakuutuksen siirrettävyyttä PS-sopimukseen.

9. Peruutusoikeus

Jos vapaaehtoisen eläkevakuutuksen siirtää uuteen eläkevakuutukseen tai PS-sopimukseen, paluuta vanhaan eläkevakuutus sopimukseen ei ole.

10. Kuolemanvaraturvasta erityistä

Vapaaehtoisen eläkevakuutuksen ehdoissa voi takaisinosto olla rajoitettu kuolemanvaraturvalla vakuutettuun määrään asti. Joissakin vanhoissa eläkevakuutuksissa kuolemanvaraturvan määrä voi olla esimerkiksi 50 %, jolloin koko takaisinostoarvon siirto ei välttämättä onnistu.

Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
Porkkalankatu 1
00180 Helsinki

puh. (09) 6850 120
www.fine.fi